

I F J U S Á G

Arany János

III.

Toldi estéje megjelenésekor (1854) Eötvös József jr Arany Jánosnak levelet. „Ha valaha művet láttam, mely minden követelésnek megfelelt: Toldi Estéje az... A jövő bizonyosan osztani fogja véleményemet, mely szerint e költemény azoknál is magasabban áll, melyekkel Ön gazdagítja irodalmunkat”. Az öreg Toldi megvédi a nemzet becsületét, mielőtt sirba hanyatlanék. Legyőzi a magyar leventéket gyilkoló s az ország címerét diadaljelül elvinni akaró olasz vitézt. E miatt tetszik még az ifjú Toldinál is jobban. A személyes vitézség és erő mindig mélyen hat a magyar szívekre. Az „ősz bajnok” a régi világrend képviselője. Tragikus összeütközésbe kerül a műveltebb, a már nemcsak testi erőt becsülő korral. Bukása megrendít és felemel, mint minden tragikum. Halálát megszépiíti királyával való kibékülése a halálos ágyon. A megöregedés, a kénytelen félreállás e bus énekében más a hang, mint volt a Toldiban. A mogorva, az új idők ellen dohogó, sirját ásó, de fajtája becsületéért hősi harcra mindig kész Toldi lelki életének mesteri jellemzése mellett megtaláljuk e remekműben a természeti képek, az őszi táj, a dűldező régi otthon, a bánatos alkony, az elmulás megindító rajzait. Ellentétül és hogy mosolyogjunk az öregség és a velejáró ügyfogyottság képein, vés meg Arany János a vén Bence alakját, a felejthetlent. Nem tudjuk, hogy költőnk leíró művésze, jellemzése vagy szerkesztési ereje különb-e ebben a műben és elragadtatással olvassuk a legművészebb magyar költői nyelv szépségeit benne. „E költemény hervadhatatlan ifjúságban fog élni, míg magyar irodalom lesz.” (Toldi Ferenc.)

S ha már megvan Toldi feje és lába, elkészül a dereka is: Toldi szerelme. (1879). Még annyi népmondai anyaga sincs ehhez a költőnknek, mint amennyit Ilosvai Selymes Péter verses krónikájából a triológia másik két részébe felhasználhatott. A középső rész harmincegy évig készül. A költői dicsőség ragyogásában is mindig szerény és önmagát is szigorúan bíráló Arany János alig akarja kiadni. Erzi, hogy a terjedelmes és bonyodalmas eposz, amelyet háromszor is átszerkeszt és kedvetlenül készített, nem éri el a triológia két másik részének a jelességeit. Mégis olyan női jellemet teremt meg benne, amely a magyar költészet büszkesége, Rozgonyi Piroskát, Arany Jánosnak a Nemzeti Mu-

zeum előtt álló szobrán méltán foglal helyet Toldi Miklós mellett Rozgonyi Piroška.

Nagykőrösön költőnk öröme az enyhét adó otthonon kívül a történetesen kitűnő tanári testület tagjaival való barátsága. Ezek a tanárok egyszersmind írók és költők is. Arany János igen fátárságosnak érzi a tanítást. Gondosan készül előadásaira. Alaposan javítja a fiuk magyar, latin és görög írásbeli dolgozatait. A közigazgatás egykori munkása nem keres kapcsolatot a város módos, gőgös polgáraival, hiszen jött-mentnek nézik még a műveltebb birtokosok is. A költészet muzsájával tart szoros kapcsolatot, de ez a betegeskedése és a politikai nyomorúság miatt torz képen tükröződik: A nagyidai cigányokban (1852).

A nagyidai hős dadék esete csakrany megesezt 1556-ban. Régi anekdota is szól róla. Valamely ponyva-termékből is, vagy csak Budai Ferenc lexikonából vette-e költőnk a nyers anyagot, azt ma sem tudjuk. Önéletrajzi levelének vallomását kell elfogadnunk e műre vonatkozólag. Keserű kijózanodás, a meghasonlott nemzeti érzés terméke. Az a „taglócsapás”, amely a nem-

zeti álmokat 1849-ben vérbe és pusztulásba döntötte, Arany Jánost is éri. Kárpótlást keres a szalmaláng, az elbizakodottság, a „merész ábrándozás és titkos önzés” torzi tásában.

Támadják miatta hazafis szólamokban. Pedig költőnk nem akar égo sebekben vajúdni. Vád ez a mi a sors, a nemzet és önmaga ellen, „a szent romokról, kétségbeesett kacaj a forradalomra, igazság torzképében, szeretet gunyban” (Gyulai Pál). A lelki diszharmonia örvénye virágot és iszapot kever össze benne. (Riedl Frigyes). Költőnk rádöbben a magyarság valóságos történeti helyzetére, hogy — egymagában, mindenki ellen — történeti rendeltetését be nem töltheti. Petőfi barátja, a forradalom tisztviselője és szerkesztője később elutasítja azt, hogy „száz ébrenlétnél többet ér egy álom”. Itt kezd meg azt a nehéz utat, amely az igazi Széchenyihez vezet. Mikor „egy szó nyilallott a hazán keresztül, egy röpke szóban annyi fájdalom”, amikor „az első rémület kétségbe vonta, van-e még a magyarnak Istene”, 1860-ban, a leghévesebb magyar tragikus halálakor, Arany János fejezi ki a magyarság fennkölt fájdalmát irodalmunk leghatalmasabb, márványba vésendő ódjában. (—)

DIÁKÉLET

Timisoarai-temesvári diákságunk

Romániai diákságunk legnagyobb részét gyakorlati pályát választott magának. Szinte megdöbbentően kevés a bölcsészetre beiratkozottak száma, a különböző mérnökjelöltekhez viszonyítva.

A timisoarai-temesvári diákság nagy része az utóbbiak közül kerül ki. Ezek alkotják diákságunk számszerűen legnagyobb tömbjét huszonhárom beiratkozott hallgatóval. Megosztásuk a következő: gépészmérnökjelölt van tizenkét, a vegyészetit szakon négyen vannak, a bányagazdalmérnök és természettudományi egy-egy, míg a számtanárin kettő. Fju tizennyolc, leány öt. Erdélyi nyolc, bánági tizenöt. Jellemző, hogy mindnyájan a középosztályi gyermekei, földművelő, falusi szülők gyermeke egy sines közöttük, még falun is csak kettő közülük, az egyiknek apja nalmos, a másiké állomásfőnök. Ez az oka annak, hogy sokan gyökereteleneknek érzik magukat, s vágyakozva szeretnének öntudatosabban bekapcsolódni

a közösségi munkába. Az a tény azonban, hogy kevesen végeztek magyar középiskolát, és elfoglaltságukból eredő leköltöttségük, hogy szüntelenül a felszínen tarthassák magukat, meggátolja őket az elmulasztottak pótlásában. Pályájuk is olyan, hogy nem viszi őket közelebb a közösségi eszmék felé. Feltűnő az a nagy erőfeszítés, amellyel igyekeznek magukóvá tenni mindazt, amivel a jövő társadalmában vezszeresepet betöltő magyaroknak birtokul kell. A timisoarai-temesvári magyar társadalom kötelessége volna, hogy segítse őket ebben a törekvésben, felkarolja őket, talaját adva nekik, hogy körülvegyék őket az otthon melegével, de kötelezettségeivel is. Ebben meg kell, hogy sokkal kevesebb erőfeszítésbe kerülne az a sokszor donkihotei hare, amelyet önmagukért vívnak, különben a fiatalok és könnyen kibárándulók könnyen elveszhetnek számunkra.

PÉNTÉK ÁRPAD

különböző pártok harcának Badoglio tábornagy is áldozatul esik. Legközelebb összeülnek a fasisztaellenes pártok bizottságai és döntenek a felet, hogy kiket jelöljenek ki a megalakítandó új kormányba. Ezzel kapcsolatban bizonyosra veszik, hogy Viktor Emánuel lemondása után a közeli napokban sor kerül Badoglio távozására is, akinek vezetőségi tagjai között melyreható ellenfelek vannak s ezek az ellentétek a Badoglio-tábor szinte valamennyi tábornokára kiterjednek.

BERLIN ÉS A FINN HELYZET

Berlin. (Tp). A Wilhelmstrassen tegnap a sajtóértékesítéskalkulmával kérdést intézett Finnország legutóbbi elhatározásával kapcsolatban. A hirmagyarász nem ment bele az újabb tárgyalások részleteibe, megállapította azonban, hogy finn részről tisztában vannak a szovjet fegyverszüneti feltételek bonyolultságával és veszélyességével. Arra a kérdésre, hogy mely feltételek változnak a legnagyobb ellenállással, a hirmagyarász kijelentette, hogy a Karélia feladására és a finn hadsereg, valamint a finn területen lévő német csapatok lefegyverzésére irányuló követelések azok. Nincsen olyan finn párt, amely ne tudná elfogadhatatlannak egy vagy más feltételt. Az a kérdés, hogy vajon most már végleg lezárult-e a szovjet-finn tárgyalások, válasz nélkül maradt. A Wilhelmstrasse hirmagyarászja végül a mostani helyzetet a Szovjet-Unió új offenzívájának nevezi a finnek ellen.

DE GAULLE MEGBIZOTTAI LONDONBAN

Stockholm. (Ep.) Könyg tábornok. — De Gaulle megbízottai — és Letroupes, az erdélyi felszabadítási bizottság képviselője, Londonba érkeztek. De Gaulle tábornoktól mindketten azt a megbízatást nyerték, hogy az esetleg visszaszerzendő francia területeken átvegyék a közigazgatást.

GIRAUD TELJES VISSZAVONULÁSRA GONDOL

Bern. (Radór). A DNB ismerteti az Exchange Telegraph algiri tudósítását, mely szerint Giraud tábornokhoz közelálló körökben úgy tudják, hogy Giraud tábornok belátta annak haszontalanságát, hogy szembeálljon az algiri bizottsággal. Giraud tábornok értesülkre adta, hogy minden nyilvános működéséről való teljes lemondás gondolatával foglalkozik.

DE GAULLE „EGYESIT”

Lisszabon. (Tp). Az algiri rádió közlése szerint a közeli napokban Giraud tábornok csapatai beleolvadnak De Gaulle tábornok hadseregébe. Tekintettel arra, hogy De Gaulle az egész disszidens francia hadsereg főparancsnokává nevezte ki magát, ennek az egybeolvadásnak most be kell következnie. Giraud és De Gaulle hadsereje eddig két különálló köteléket alkottak, más-más zsoldot kaptak és ellátásuk is más volt. Giraudnak most fel kellett áldoznia a hozzá hű katonákat De Gaulle kedvéért, aki Giraud tisztjeiből csak keveset akar átvenni.

MAGYARORSZÁG UJ DÁNIAI DIPLOMÁCIÁI KÉPVISELŐJE

Koppenhága. (Radór). A DNB. jelenti, hogy Magyarország új dániai képviselőjévé Kristóffy nevéték ki, aki már meg is érkezett Koppenhágába. Kristóffy kedden vette első látogatását a dán külügyminisztériumban.

A GÖRÖG KIRÁLY KAIRÓBA UTAZOTT

Amszterdam. (Radór). A Reuter-ügynökség jelenti, hogy György görög király elfogadta a Tszuderós-kormány lemondását és utban van Kairó felé. (DNB.)

KAIRÓBA KÖLTÖZTETIK A MENEKÜLT KORMÁNYOKAT

Bern. (Radór). A DNB. jelenti: A Courier de Genève című svájci lap legújabb értesülése szerint Londonban elhatározták az angol fővárosban tartózkodó menekült kormányok elköltöztetését. Valószínűleg Kairóba teszik át a menekült kormányok tartózkodási helyüket.

Első sorban a londoni lengyel kormány eltávolításáról van szó. A kitelepítésnek igazi oka az, hogy az angol kormány meg akar szabadulni attól az erős megterheléstől, mit a londoni lengyel bizottság jelentete az angol-szovjet viszony tekintetében jelent. — írja a svájci lap.

OROSZ-UZSELANDI JEGYZÉKVÁLTÁS

Amszterdam. (DNB.) Mint a brit hírszolgálat jelenti, Uj-Zéland és a Szovjet-Unió között jegyzékváltás történt a diplomáciai kapcsolatok felvétele ügyében. Uj-Zélandot eddig Anglia képviselte Moszkvában.

LAVRICSEV MEG MOSZKVÁBAN VAN

Belgrád. A Donauzeitung jelenti Szófiából: Lavricsev szófiái szovjet követ, aki jelenleg jelentésértel miatti Moszkvában tartózkodik, tekintettel a jelenlegi „utazási nehézségekre”, csak június végén várható vissza Moszkvából, — állítják értesült politikai körökben.

ORBAY NYUGALOMBAN

Isztanbul. (Tp.) A Tasviri Efkiar című török lap jelentése szerint Raoul Orbay volt londoni török nagykövetet nyugalomba helyezték.

BEFOLYÁSI ÖVEZETEK

Amszterdam. (Radór). A DNB jelenti: Az Observer című londoni lap közli a Reuter ügynökség híradását, mely szerint több diplomáciai megfigyelőnek az a véleménye, hogy a Szovjet

külügyi népbizottságának érdekében áll a közvéleményben azt a hitet kelteni, hogy nem Moszkva, hanem London az amely precedens alkotott a különleges befolyási övezetekkel. A megfigyelők szerint a Szovjet-Uniónak is joga van ezen élv szerint Európa keleti részében különleges szovjet befolyási övezetre.

SZTALIN HARCA A FÖLDKÖZI-TENGERI URALOMÉRT

Madrid. (Tp.). Az egyik spanyol politikai hetilap foglalkozik Sztalin politikájával és megállapítja, hogy cinikus nyíltsággal teszi meg az egyik lépést a másik után olyan irányban, hogy bizo-

sítsa magának a földközi tengeri uralmat, vagy legalább annak egy részét Sztalin diktatóri törekvéseinek érvényesítésére legjobb diplomatait helyezte csatásorba és ezeknek munkáját a keleti front katonai sikreivel támasztja alá. Majszkij teheráni, Litvinov kairói, Bogomolov algiri és Visinszkij olaszországi megbízatása is azt bizonyítja, hogy Sztalin legjobb embereit vetette küzdelembe földközi-tengeri uralmának kiterjesztése és megerősítése érdekében. A spanyol lap végül megállapítja, hogy Sztalin a szövetségeseivel szemben mindig keresztülviszi a maga akaratát.

Legújabb

A svájci sajtó szerint nem lesz hármastalálkozó

Bucuresti. (SPP.) A svájci sajtó állítása szerint, a tervezett Roosevelt, Churchill és Sztalin találkozót nem tartják meg, mivel Sztalin ezt visszautasította. Levelében állítotlag azt az indokot hozta fel, hogy a jelenleg folyamatban lévő hadműveletek miatt nem hagyhatja el az országot.

Működésbe léptek a svájci légvédelmi repülőrajok

Bern. (Radór). A DNB. jelenti: Északamerikai repülőgépek ismét megsértették Svájc semlegességét. Hivatalosan jelentik: Csütörtökön déli egy óraker idegen repülőgépek, az ország északi és északkeleti részein, megsértették Svájc légi terét. A svájci légvédelmi repülőrajok működésbe léptek. Három északamerikai bombázó repülőgép Dubendorff helyzegnél leszállni kényszerült, egy pedig a zürichi tónál lezuhant. Az idegen repülő több tagja ejtőernyővel leugrott. Svájc-északi és keleti részeiben légi riadó volt.

Előzetes riadó és légi riadó jelzése

MA: JELZŐKÉSZÜLÉKEK PRÓBAJA TIMISOARA-TEMESVÁROTT

A timisoarai-temesvári illetékes légvédelmi parancsnokság közli, hogy április 16-tól kezdve légi veszély idején a következő módon értesítik a közönséget:

1. **Előzetes riadó.** Ezt magas hang háromszoros jelzésével tudatják, amelyeknek tartama 15 másodperc. Ez a jelzés felhangzik mindannyiszor, valahányszor ellenséges repülőgép Timisoara-Temesvár felé közeledik. Ha a jelzés nappal hangzik fel, a gazdasági élet és a forgalom rendes menetében folytatódik. Ha éjjel adnak előzetes riadó-jelt, a villamoskocsik megállanak, a közönség pedig tegye meg előkészületeit, hogy az óvóhelyre vonulhasson. Mind nappal, mind pedig éjjel a látványosságok és jelre megszűnnek, a közönség pedig oszlik szét. Az óvóhelyre vonulás nem kötelező. Az üzlethelyiségek kiralatai elé kihelyezik a védő táblákat.

2. **Légi riadó.** Ezt, mint eddig is rövid jelzésekkel tudatják. A jelzés tartamát 2 percre bővítették ki. Amikor ez a jelzés felhangzik, minden ténykedés megszűnik. Ki kell nyitni az ablakokat, le kell zárni a vízmező-óra mellett lévő víz-főcsapot és a közönség az óvóhelyre vonul. A tüztőlétszükséglet egy két tagja az illető épület padlásán helyezkedik el, a többi kétszültségi tag pedig a tüztőlásra szolgáló eszközöknél marad. A közönségnek az a része, amelyet a riadó jelzése az utcán ér, a legközelebbi nyilvános óvóhelyre igyekszik, miután nincesen megengedve hogy családok vagy intézmények óvóhelyeit foglalja el.

3. **A riadó megszűnése.** Ezt hosszán nyújtott jelzéssel tudatják, amelynek tartama egy perc.

A légvédelmi parancsnokság ismert rendelkezése folytán ma, szombaton délelőtt fél 9 és fél 10 óra között ellenőrző gyakorlatot tartanak és megszólalnak a riadókészülékek. A közönség jól figyelje meg az egyes jelzéseket, hogy azokat pontosan meg tudja különböztetni egymástól. Ha ezentul az előzetes riadó jelzése felhangzik, igyekezzen mindenki a megfelelő előkészületeket tenni, az óvóhelyre való vonuláshoz. Tanácsos, hogy az előzetes riadó jelzése alkalmával azok, akik az utcán vagy valamely nyilvános helyiségben tartózkodnak, haladéktalanul induljanak hazafelé, hogy az esetleges légi riadó lehetőleg odahaza találja őket. Hangsúlyozzák azt is, hogy különösen nyilvános helyről a torlódás elkerülése végett is tanácsos, már az előzetes riadó jelzése idején haladéktalanul távozni.

— **A kenyérellátás.** A timisoarai-temesvári városi közlekedési szolgálat felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a román husvétji ünnepek idejére lássa el magát a szükséges kenyérral. Ma, szombaton szerezze meg mindenki három napi kenyérszükségletét, mert csak kedden lesz újból friss kenyér.

— **Repülőgép-áramlás érte a Vatikán egyik gépkocsiját.** (Róma). Április 10-én délelőtt a Vatikán egyik különleges ellátási gépkocsiját, amely a Vatikán jellegzetes sárga-fehér jelvényeivel volt ellátva, Tagliata helység mellett, ellenséges repülőgépek megtámadták. Egy gyermek, aki a gépkocsin volt meghalt, a gépkocsi vezetője megsebesült. (Rador).

— **A cukoradó-különbözetet a társadalomsegélyző bizottság kapja.** (Bucuresti). Az 1943 október 30. óta a cukor felmért adójának különbözetéből származó összeggel a társadalomsegélyző bizottság rendelkezik. (Rador).

— **Szovjet repülőgép-bizottság Washingtonban.** (Amsterdam). A brit hírszolgálat washingtoni jelentése szerint legközelebb szovjet bizottság érkezik Washingtonba, hogy a nemzetközi polgári repülésről folytasson tárgyalásokat. (Rador).

— **Svájcben nem lesz fiatalok kora kötelező munkaszolgálat.** (Zürich). Wahlen dr. a svájci többszemélyes program megszervezője, indítványozta, hogy vezessék be a fiatalok kötelező munkaszolgálatát. Az indítványt azonban 20 szavazattal 14 ellenében elvetették.

Apr. 16, vasárnap
R. k.: Feh. vas.
Protest.: Lambert
Ort.: Husvétvas.

HIREK

Napkelte: 5.13 ó.
Napny.: 18.49 ó.
Holdkelte: 1.43 ó.
Holdny.: 10.50 ó.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. — Szerkesztőség: Timisoara I., Bul. Regina Maria 8, távbeszélő 50-78. Kiadóhivatal: I. Piata Bratianu 3, távbeszélő 28-10.

Előfizetési ár a lap házhöz való kézbesítésével vagy postán küldve: Egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldük vissza, még abban az esetben sem, ha erre külön megkérnek.

Aradon előfizetések, felszólamlások Metianu-utca 6, hirdetések Eminescu-utca 4, szám alatt, Reclama irodá ban. Távbeszélő 17-11.

— **ARADI ELŐFIZETŐINK FIGYELMEBE.** Nyomatékosan figyelmeztetjük aradi előfizetőinket, hogy április 30-ig esedékes előfizetési díjukat legkésőbb április 23-ig rendezzék a Metianu-utca, 6. szám alatt lévő irodánkban, másként a lap további küldését minden újabb figyelmeztetés nélkül kénytelenek vagyunk megszüntetni. A felszólítás azoknak is szól, akiket pénzbeszedőink szöktak felkeresni.

— **Fegyvert és gyapotot vásárol Románia Törökországtól.** (Bucuresti) Három héttel ezelőtt román vasúti külföldiség utazott Törökországba. A bizottság jelentős mennyiségű fegyvert és gyapotot vásárolt Törökországból. A vásárolt árak ellenében Románia petróleumot, benzint és motorinát szállít Törökországba. (Rador).

— **Nemesszivi urinó halála.** Sulyos csapás érte dr. Petrovici Emil timisoarai-temesvári köztisztviselőt álló pénzügyi felügyelő nejt, akinek édesanyja, dr. Wertheimer Hugóné, hatvan éves korában, Alba Iulia-Gyulafehérvárott, rövid szenvedés után meghalt. Az elhunyt urinót, akíj nemesen érő szíve és jó ékonysága miatt igen sokan szerették és becsülték, nagy részvét közepette temették el. Leánya, veje, jobb unokája és a kiterjedt rokonság gyászolja.

— **A timisoarai-temesvári szabóárs-bíróság három havi mérlege.** A timisoarai-temesvári törvényszék mellett működő szabóárs-bíróság 1944 év január, február és március hónapjában 9 esetben összesen 7 évi fogházbüntetéssel, 94 esetben összesen 308 havi munkatáborba való utalással és 36 esetben összesen 664.000 lej pénzbüntetéssel sújtotta az árdrágtásér; és más ellátási szabálytalanságokért eléje került 123 vádlottat.

— **Törökország vasúti postakocsikat kapott Németországtól.** (Ankara). A török kormány 15 vasúti postakocsit rendelt Németországból. A postakocsik most érkeztek meg Törökországba. (Tp).

— **Készül az első szlovák színes film.** (Pozsony). A szlovák Nostup filmársaság megkezdte az előkészületeket az első színes film gyártására. Ez a film egy szlovák lakodalmat fog bemutajni, amilhez a legszebb népviseleteket és legjellegzetesebb tájat keresték ki. A szlovák Nostup R. T. eddig már kilenc kulturfilmet gyártott. (Tp).

— **Felöklelte a bika.** A Curentul írja: A Covorul megyei Slobozia-Conach községben Coman Ioan földmives bement a ténénistállóba, ahol egy bikát is tartottak láncban. Mihelyt Coman az istállóba lépett, a bika hirtelen elszakította láncát és nekironított a földmivesnek. Segélykiáltásai hiábavalók voltak, mert az egész házban éppen nem tartózkodott senki. Mikor később a házbeliel hagatértek, Coman Ioant az istálló előtt holtan találták.

— **Óriási áradások Argentínában.** (Madrid). Buenos Airesből jelentik, hogy Argentínában a hetek óta tartó nagy esőzések óriási áradásokat okoztak. Bahia, Bianca, Tringles, Coronel és Suarez tartományokban különösen nagyok az árvizek. Az árvizek eddig 30 halottja van. Buenos Aires-tartományban 200 család vált hajléktalanná. A mentési munkálata:oknt katonai csapatok végzik. Sok helyen az árvíz körülzárta a falvakat és a tanvákat. Ezeknek élelmiszerekkel való ellátásáról légi úton gondoskodnak. (Rador).

— **Változás a timisoarai-temesvári református istentiszteletjében.** A timisoarai-temesvári református templomban az istentisztelet vasárnaponként délelőtt 9 órakor kezdődik az eddigi 10 óra helyett.

— **Híjler kancellár üdvözölte Filoff bolgár régent.** (Berin). Híjler kancellár Filoff tanárnak, a bolgár kormányzótanács tagjának születésnapja alkalmából szíves hangú üdvözlő táviratot küldött. (Tp).

— **A légvédelmi utasítások pontos megtartása: elemeztés!** Magunk és mások életét mentjük meg vele.

— **Uj postahivatal Lugoj-Lugoson.** (Saj. tud.). A lugoji-lugosi kereskedelmi és iparkamara épületében új postahivatal nyílt meg. Az új hivatal már megkezdte működését.

— **Revolverrel játszadozó aradi fiúk szerencsétlensége.** Perényi János aradi vendégül 15 éves fia Pastinea Simion 13 éves fiuval játszadozott. Az utcán egy revolvert találtak. Perényi barátjára fogta a revolvert, amely meg volt töltve és a golyó Pastinea Simion fejébe furdott. A szerencsétlenül járt fiú életbenmaradásához kevés a remény.

— **Papucs emberi hajból.** (Párizs). Franciaországban már régebben beszülgálták a fodrászüzletekben összegyűjtött hajhulladékokat. Ez havonta 840.000 kilogrammot tesz ki. A hajhulladékokat a tisztítás után 20 százalékos műrostal keverik, azután papucsokat készítenek belőle. A legutóbbi kimutatás szerint, havonta 60.000 papucsot készítenek az emberi hajból.

— **Ujabb haláleset ítélet Algirban.** (Amsterdam). Az algiri rádió jelentése szerint az ottani katonai törvényszék halálra ítélte Mohamed Salfart, míg egy másik vádlottat 13 évi kényszermunkára ítélte. A vád mindkettőjük ellen áruslás és a vichy kormányvaló együttműködés volt. (Rador).

— **Tovább tart a törökországi földrengés.** (Isztambul). A földrengési hullámok a törökországi Anatóliában tovább tartanak. Pénteken hajnali 4 órakor a Szmirna közelében levő Dudje községben erős földrengés volt, amelyet még Isztanbulban is éreztek. A földrengés 14 házat elpusztított. Földrengés volt az iráni Kurdu városban is, amely teljesen elpusztult. A lakosság hajléktalan maradt.

— **(*) Közgyűlés.** A „Corvin” Hítel-szövetkezet közgyűlését április 16-án, vasárnap, d. e. 10 órakor, a timisoarai, erzsébetvárosi Kiefer-vendéglő helyiségében fogjuk megtartani.

(*) **Orvosi hír.** Dr. Liuba orvos újból rendel, Timisoara IV., I. C. Bratianu-u., 15.

(*) **Sirkóavátás.** Néhai Hämmer Adolfné, születési nevén Klein Rozália, sirkóavátása az aradi régi temetőben, vasárnap, április 16-án, délelőtt 11 órakor lesz.

(*) **Halálozás.** Péterffy Mór, Sibiu-Nagyszébenben, 78 éves korában meghalt. Temetése április 10-én volt: Sibiu-Nagyszébenben.

— **Ügyeletes gyógyszerárak.** Április 15, szombat: Arad: Földes (Eminescu-utca), Wottsch (a pályaudvarral szemben). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Salvator (Regele Ferdinand-ut 5), Gyárváros: Jahner (Stefan cel Mare-utca 3), Erzsébetváros: Cristea (Lahovary-tér 1), Józsefváros: Csillag (Dragalina-tér 9), Mehala: Corvin (Closca-utca 18). — Fratelia-Ujkisoda: Panajoth. — Freidorf-Szabádfalu: Bonomi.

Gyászistentiszteletek Bucurestiben a légitámadás áldozatainak lelkiüdvéért

Bucuresti. (Rador). Csütörtökön a bucuresti templomokban gyászistentiszteletet tartottak az április 4-i ellenséges légitámadás alkalmával meghalt személyek lelkiüdvéért. Az istentisztelet után a gyászolók a temetőket keresték fel, ahol újabb szertartás keretében ima hangzott el.

A Mavrogheni templomban Popescu-Pascani, a külügyminisztérium rendjelosztálya elhunyt főnökének lelkiüdvéért mondott gyászistentiszteleten Antonescu Ion tábornagy-államvezető és Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök képviselője is részt vett.

— **A légitámadások után megmaradt rakéták kiállítás.** (Vajkánváros) XII. Pius pápa megtekintette a vatikáni könyvtár helyiségeiben rendezett kiállítást, amelyben összegyűjtötték a legutóbbi időben végrehajtott ellenséges légitámadások során az egyházi épületekből megmentett műkincseket és művészeti értékű berendezési tárgyakat. Így többek között láthatók az elpusztított montecassinoi apátság értékes miniatűr kivitelű, díszes könyvei, amelyeket sikerült megmenteni. (Tp.).

— **Szappangyártásra közelezt az aradi gyárak.** Az ellátásügyi államtitkárság határozata értelmében az aradi Vernierszappangyárnak 10 ezer, a Standard szappangyárnak ugyancsak 10 ezer és a Carmen szappangyárnak 5 ezer kilogramm szappant kell gyártania és állandóan árusítania az ország nyugati megyeiben. A megszabott mennyiség 70 százaléka mosó, 30 százaléka mosdószappan. E mennyiség felét április 30-ig kell elkészíteniük és áruba bocsátaniuk.

— **Leányoktetési perek az aradi bíróság előtt.** Cociuba Dionisiu tarnovai-ternovai 24 éves legény tavaly a vasárnapi táncból megszöktette Cociuba Florita 16 éves leányt, aki nem is tért vissza szüleihez. A szülők feljelentették a leányt, akit azonban az aradi törvényszék felmentett, mert a leány kijelentette, hogy magától követte volna a fiút, ha nem szökteti meg. Hasonló leányoktetési történet Drauf-Doroszlófalván is, ahol Toda Ionut 16 éves fiú, szülei lakásába vitte Mot Florita 14 éves leánykát. Toda édesapját bíróság elé állították és egy hónapi fogházra ítélték, a szerelmes fiút a község lelkészének őrzetére bízta, a leánykát pedig visszaküldték szüleihez.

Magyar szívet

A DR. KAKUK-CSECSEMŐGONDOZÓ ÉS NÁPKÖZI GYERMEKOTTHON vezetősége köszönetet mond a következő adományokért:

Nemes Olga az otthonból való bucsuzásokról 2000 lej, N. N. mézeskalács és 5 tojás, Irházné cukorka és 500 lej, B. A. Szent Antal nevében 10 tojás, Sassyne 2,5 kg liszt és egy törülköző, N. J.-né cukor, mák, gyümölcsiz, tarhonya és 10 tojás, Csányi Lázárné sütemény és 20 tojás, Lehnér- és Piezó-családok 50 tojás és sütemény, Kiss Ibolyka cukor és sütemény, Emöke és Ildikó a kis testvéreknek cukorka és babaruhácskák, Kovács Mária cukorka, sütemény és 15 tojás, Praxel Vilma 3 pár cipő, 3 pár harisnya, egy sonka, 29 tojás és cukorka, Dóczy Árpádné és Meskó Sándorné sütemény és 30 tojás, H. A.-né mézeskalács és sütemény, Dóczy Györgyné 7 pár gyermekcipő és ruhára 6000 lej, Beniczky Sándor és neje egy doboz cukorka, Erteszkern Béla és neje egy doboz cukorka, Reinhold Bözsi egy doboz cukorka, Sz. Mariska husvétji tojások, M. P. husvétji tojások és cukorka, M.-né 5 kg liszt, 10 tojás és 1,5 kg fehér cukor, ifj. B. Józika a kis pajtásoknak 1000 lej, N. N. Szent Judás Tüdé tisztelőre 500 lej, 10 tojás, 3 kg liszt és 1 kg cukor, Neuhardné egy nagy kosár pattogatott kukorica, Preitl István 50 tojás és 500 lej, Bagi Rózi 150 lej, Bagi Pus 5 kg bab, Bagi Margit 10 tojás, Szerkes Gabika magyar testvéreinek 1 kg cukorka, Braun Antal egy doboz sütemény

Rendeleték, intézkedések

A MENEKÜLTEK ELSZÁLLÁSOLÁSA FEJÉBEN JÁRÓ KÁRTALANÍTÁS

Az 1944. március 8-án a hivatalos lap 57. számában megjelent rendelkezés értelmében a menekültek és kilakoltatottak elhelyezése után a lakástulajdonos nem tarthat igényt lakbérre, miként azt az 1940. évi február 27-i rekvirálási törvény is kimondja. Bizonyos esetekben azonban lakbér-kártalanítást adnak rekvirálási jegyek formájában, amelyek később kerülnek kifizetésre. Ha valaki lakhelyiségek bérbeadásából tartja fenn magát, akár háztulajdonos, akár főbérlő az illető, úgy erre a kártalanításra törvényes igénye van. A bér nagyságát az helyi hatóság állapítja meg, amely a rekvirálást foganatosította. Olyan menekültek és kilakoltítottak, akik lakbérfizetésre képesek — például állami alkalmazottak megfelelő jövedelemmel — kötelesek a rekvirálási jegy megállapított lakbért havonta megfizetni. Minden felfizetés után a bérösszeg megállapítása iránti kérvényt is, a hadkiegészítő parancsnokság (cercul de recrutare) mellett működő rekvirálási bizottsághoz (comisia mixta de rechiziti) kell 30 napon belül intézni. Az említett kormányrendelet arra is vonatkozik, hogy az olyan belakoltatott egyének, akik a többi lakók nyugalmát zavarják, közigazgatási úton — tehát bíróságon kívül — azonnal kilakoltathatók és másutt való elhelyezésükre a jogot elvesztik.

APRILIS 25-IG KELL BEJELENTENI A TŰZIFA SZÜKSÉGLETET

Jelentettük, hogy Timișoara-Temesvár város 12. számú rendelete értelmében minden családfőnek, valamint a vállalatok vagy műhelyek tulajdonosának április 25-ig kell bejelenteniök az 1944—45. évre szóló tűzifa szükségletét. A családfelelősség-jegyzetnek borítójára nyilatkozatot ír, amelyben leszögezi, hogy háztartásához hány helyiség és hány személy tartozkodik, azonkívül a tűzifa ellátás szempontjából melyik csoportba sorozható és mennyi fára tart igényt. A faigény bejelentésével egyidejűleg a családtagok étel-miszer-jegyzetében lévő „különféle” (diverse) utalványok közül a 12., 16., 20. és 24. számú meg kell semmisíteni. A tűzifa igény bejelentésével kapcsolatban a városi közlelmzési szolgálat részéről felhívják az érdekelteket, különösen a vállalati vezetőket, hogy tanulmányozzák a vonatkozó rendeletet. A rendelet egy-egy példányát egyébként kérelmekre díjtalanul megkaphatják a közlelmzési szolgálattól.

A LÉGVÉDELMI TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSA ÉS KIEGÉSZÍTÉSE (Hetedik rész)

A jegyzőkönyvben, semmieség terhe alatt feltüntetendő az, hogy a büncselekmény elkövetőjét értesítették arról, hogy a jegyzőkönyvet 2 napon belül az illetékes bíróság elé terjesztik. Az illetékes bíróság megnevezését és székhelyét, valamint azt a tényt, hogy a tárgyalást idézés nélkül, csupán 24 órával a tárgyalás előtt történt ki-függesztéssel, megtartják, be kell venni a jegyzőkönyvből.

73. szakasz. Azok után a büncselekmények után, amelyeket a törvény csupán pénzbírsággal büntet, a büncselekményt megállapító közigazgatási megállapítással egyidejűleg nyugtakönyvből kitépve nyugtával felveszi a büntetés legkisebb összegét, ha a cselekmény elkövetője kijelenti, hogy bűnösségét elismeri és nem akar bíróság elé kerülni.

Azok után a büncselekmények után, amelyeket a törvény pénzbírsággal és táborba való utalással sújt, a cselekmény megállapításával egyidejűleg a megállapító közigazgatási legmagasabb összegét hajt-hatja be, ha a cselekmény elkövetője az előbbi kijelentést teszi.

Abban az esetben, ha a büncselekmény elkövetője nincsen jelen vagy nem ismeri be bűnösségét és nem hajlandó a bírságot megfizetni, az 1. számú melléklet szerint két példányban jegyzőkönyvet vesznek fel s ennek egy példányát a büncselekmény elkövetőjének adják át.

(Folytatjuk)

Apróhirdetések

PERKEO forrasztó-készüléket, esetleg csak pisztolyt, valamint tizedesmérleget és kétágu létrát vesznek. Arad, Távbeszélő 12-23. (1473)

NYUL-TENYESZTŐ-TELEPET vennék vagy bérbé vennék, házzal együtt, Aradon. Címeket Reclama hirdetőirodába kérek. Arad, Eminescu-utca, 4. „Nyulá-szat” jeligére. (1474)

JOB, rendes mindenes-szobaleányt fel-fogadok, Lehel egész napra bejáró is. Arad, Iosif Vulcan-utca, 7. szám. (1480)

GYERMEK-sportkocsi, jó gumikkal, eladó. Arad, Simion Bărnuțiu-utca, 1/a. Tisztviselőtelep. (1481)

RADIÓ-készüléket, írógépet, varrógé-pet, gyermekkocsit, mindenféle butort, villanszerelési cikkeket veszek, eladok bizományba. Arad, Eminescu-utca, 8. Comisionul Electrotehnic. Villanszere-lési munkálatokat elvállalok. (1487)

CORSO-MOZI, Arad Távbeszélő 23-34. Bej. sz. 9616-1939

Vasárnap. A legizgalmasabb cirkusz-film: **B o h o c o k**
A főszerepben **Charlie Rivel**, a világhírű akrobata, gyönyörű cirkuszi muta-ványokkal. Jegyelővétele d. e. 11—1, d. u. 4—6 között.

FÖLDSZINTI üzlethelyiség azonnal ki-adó. Arad, Regele Ferdinand-körút, 45. (1475)

IDŐSEBB, jó szakácsnőt alkalmaznának három személyhez. Cím „Textor”, Lu-goj, Episcopul Radu-utca, 30. (1476)

A NYUGDJIJASOK kizárólag az Econo-matul Penzionariilor-ban Arad, Emi-nescu-utca, 20 alatt iratkoznak tízfára. (1477)

FRISS rucatojás eladó. Arad, Oituz-ut-ca, 32. (1482)

HÁZVEZETŐNŐNEK, vagy beteg mellé menne idősebb, jobb asszony, magános urhoz, vagy urinőhöz. Arad, Dr. Rafiu-utca, 48. (1483)

MEGBIZHATÓ rokonszenves urinőt, házvezetőnőt alkalmaz egyedülálló ur. Arad, Vlaicu-ut, 133. Villaépület. (1484)

ARO-mozi, Arad Távb. 24-45. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor

Aprilis 16-án, vasárnap, rendk. viili husvéti bemutató.
Olega Scheehova és Ferdinand Marian

Kisért a mult-ban Ma jegyelővétele d. e. 11—1-ig, d. u. 4—6-ig.

MINDENFELE kötést vállalok, hívás-ra házhöz megyek. Arad, Mărășești-ut-ca, 12. Pálnkás. (1488)

ÉVES bizonyítvánnyal bíró, művelt né-met kasszony, aki 3 nyelvet beszél, ajánlkozik orvosi rendelőbe asszistens-nőnek, esetleg gyermek mellé. Címe a „Nora”-virágüzletben, Arad, Brătianu-utca, 13. (1478)

HEVERŐ, kétajtós jégsekreány, hár-mas ablakhoz függönytartó, eladó. Arad, Caragiale-utca, 20. (1479)

BEIRATKOZÁS tűzfára a volt Bocsa-féle faterpen megkezdődött. Arad, Șa-guna-ut, 152. E. Cosma. Bej. szám 11.401. (1495)

KÉT nagy gyümölcsöskert, a Mocioni-utca-ban kiadó. Erdeklődni Arad, Mo-cioni-utca, 3. alatt. (1485)

KORSZERŰ butor, kombinált, reka-mier nélkül, díófából, sürgősen eladó. Arad, Avram Iancu-tér, 16. Házfel-ügyelőnél. (1491)

URANIA-filmszínház, Arad Távb. 12-32. Bej. sz. 1618-1941

Ma. **Maria Mercader, Massimo Serato, Elly Parvo.**
A tengerről jött ember
című filmben. Híradó.

DIÓTÓRÓ nőket felfogad. Bíró diótörő-izeme, Timișoara, II., Dacilor-utca, 23.

JOL ismert női szabóságba önálló var-rónő társulhat. Ajánlatokat „önálló” jeligére a timișoara-i kiadóba kérnek. (2226)

ELADÓ új, fekete öltöny és trenszo (tisza gyapjú). Timișoara, IV., Preyer-utca 27, 2. ajtó. Jobbra. (2235)

ELADÓ gyermekeipő, 32-es, fehér nu-buk, magasszárú, Filt-gyártmány, használatlan, továbbá két darab nyest. Ti-mișoara, I. General Grigorescu-u. 6, I. em. Délelőtt. (2237)

KOCSIST azonnal felfogad Cereala, Ti-mișoara, Lahovary-tér, 5. Bej. szám 315/10758/941. (2236)

BEJÁRÓ szakácsnőt azonnalra keresek. Cím a timișoara-i kiadóban. (5478)

BÉRBE vesz terjedelmes, komoly rak-tárhelyiséget, Timișoara, külvárosában „Industria Economica”, Timișoara, IV., I. C. Brătianu-u., 34. Bej. szám 187/1931. (2249)

HÁROMAJTOS szekrény, három ágy és két éjjeli szekrény helyszűke miatt sürgősen eladó. Kovács, Timișoara, I., Eugen de Savoya-utca 9, III. em. 20. (2232)

HÁZMESTERPART, vagy egyedülálló asszonyt keresnek. Az asszony fizetésért segítkeznék a háztartásban. Szende, Timișoara, III., Tarnava-u., 4. (2231)

CUKRASZEGÉDET, a szakma minden ágában önállóan dolgozót, mielőbbi belépésre elfogad Cofetaria Stepper, Turda, Mihai Viteazul-tér 12. Bej. szám 3421/1931. (4641)

CAPITOL-MOZI, Arad Előadások 3, 5, 7, 9 órákor

HOLNAP! VASÁRNAP! POMPAS HUSVÉTI MŰSOR! 3, 5, 7, 9 órákor. Délelőtti 1/2 12 órákor is van előadás
AMEDEO NAZZARI — CAMILO PILOTTO — LUIZA FERIDA lélekzetfojtóan izgalmas kaland-dramája

A 18000-es sorsjegy titka
Az olasz műtermek egyetlen ideai kalandordramája, mely felülmúlja

DICK FORAN lebilincselő Cow-boy-filmjeit

Husvétii ünnepeken délelőtti 1/2 12 órákor előadás, olcsó, 60 lejes árakkal! Péntektől naponta délelőtti 10 óráig nyitva. Jegyelővétele

FORUM-MOZI, Arad

Távbeszélő 2-10. Bej. sz. 788-94
Vasárnaptól. Az utóbbi évek legér-dekfejtőbb geagszter-filmje.

A fekete párdac
Laura Gazola, Leda Glopia, Emma Cerlesi, Silvio Bagolini

IDŐSEBB, jó szakácsnőt alkalmaznak három személyhez. Cím „Textor” Lugoj, Episcopul Radu-utca 30. (1497)

FÉM- és fajpári üzem vezetését vállalom. Levélbeli megkeresés „Technikus” jeligére, címeket Reclamához, Arad, Eminescu-utca 4. (1498)

SÖTÉTKÉK, Mély Szepesy gyerek-koc-si, jóállapotú, eladó. Arad, Aurel Vlaicu-ut 258. Faur. (1499)

TÖMÖR nagy könyv- és iratszekrény jutá-nyos áron, költőkődés miatt eladó. Ugyan-ott férfi télikabát és padlásholmi eladó. Arad, Doamna Balasa-utca 149. szám. (1500)

MÉLY gyermekkocsi, jó állapotban lé-vő, eladó. Cím Reclámában, Arad, Emi-nescu-utca, 4. (1486)

JÉGSZEKRÉNY, nagy, fehér, kétajtós, eladó. Arad, Bolintianu-utca 1/a. (1492)

BAVAROSI DEPNAZ hét közepnag-yakkal, két, korszerű építkezés, körül-belül 35 százalék jövedelem, 10,000,000. HATSZEK-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Távbeszélő 16-35. Bej. szám 205-937.

HÁZAK ELADÓK: emeletes villák 18,000,000, 10,000,000, 7,000,000. A ro-mán templom mellett háromszobás, für-dőszobás 3,000,000.— Ujaradi hid mel-lelt háromszobás, 400 öl telek 2,500,000. Gyermekórház mellett 2 szoba, villa 1,400,000, 2 szobás 500,000.— Nagy-szentmiklós mellett 125 hold elsőrendű föld, gazdasági épülettel 170,000.— Kis-jenő mellett 80 hold, gazdasági épület-tel 150,000.— Ménesen 3 hold szőlő 650,000.— Șirian 3 hold szőlő pincével 900,000.— Nikolovics ügynökség, Arad, Avram Iancu-tér, 21. Bej. szám: 601/1942. (1496)

ROYA L-mozgó, Arad

Alexandru-utca 2. Távbeszélő 19-33
Pompás husvétii műsor!
Hej, cigány...
Az idény legnagyobb, zenés, táncos filmje.

KORSZERŰ díofa ebédő eladó. Arad, Távbeszélő 22-15. (1493)

PARNÁZOTT karosszék 2 darab, mély, nagyon jó állapotú, eladó. Arad, Bolin-tianu-utca, 1/a. (1494)

NŐIKALAP szalonba fizető-kasszonyt és tanulóleányt alkalmaznak. Jelentke-zés vasárnap délután 4—6 órákor, Arad, Nicu-Filipescu-utca, 6. I. ajtó. (1490)

ARADON

a DELI HIRLAP-ban apró- és ke-retes-hírdetések pontos megjelente-tését vállalja a
RECLAMA HIRDETŐIRODA
(A Déli Hírlap aradi megbízottja)
Arad, Eminescu-utca, 4
Távbeszélő: 17-11
Bej. szám 67/1942.